

Pozorování neobvyklého počtu potápek rudokrkých (*Podiceps grisegena*) na Kutnohorsku

An uncommon number of the Red-necked Grebe (Podiceps grisegena) in the Kutná Hora district

Michal Kavka

Pobřežní 53, 284 01 Kutná Hora; e-mail: numenius@seznam.cz

Potápka rudokrká (*Podiceps grisegena*) v České republice velmi vzácně hnízdí, v malém počtu pravidelně protahuje a ojediněle zimuje (CEPÁK & MUSIL 1997). Jarní tah začíná v polovině března, vrcholí koncem dubna až počátkem května a končí v polovině května. Podzimní průtah probíhá od srpna do prosince bez výrazného vrcholu. Ve většině případů se jedná o jednotlivé exempláře, méně často jsou zjišťováni dva až tři ptáci. Vyšší počty jsou již vzácné a většinou nepřesahují 8 ex. (CEPÁK & MUSIL 1997). Nejvyšší počet, který byl u nás dosud zastížen je 16 ex. (BEJČEK *et al.* 1995).

Při kontrole Vavříneckého rybníka u obce Vavřínek (389 m n. m., kvadrát 6056, 49°55'N 15°03'E) dne 22. srpna 2005 jsem pozoroval neobvykle početné hejno 21 ex. potápek rudokrké. Podle pruhování po stranách hlavy se jednalo o nedospělé jedince. Celá skupina se stále držela pohromadě. Potápky po většinu času pozorování odpočívaly uprostřed rybníka a teprve k večeru se začaly potápět a čistit si peří. Několikrát se i ozvaly.

Dne 23. srpna 2005 jsem lokalitu navštívil společně s J. Křivským starším a M. Truhlářem. Na hladině bylo již jen 15 potápek. O dva dny později (25. srpna) již zde nebyla zjištěna žádná potápka rudokrká. Potápky se na lokalitě zastavily jen nakrátko, neboť při kontrole 18. srpna 2005 na této lokalitě ještě žádné nebyly (Štěrbá *in verb.*).

Toto pozorování je výjimečné, protože se jedná o nejvyšší najednou zastížený počet jedinců potápek rudokrké (viz BEJČEK *et al.* 1995, CEPÁK & MUSIL 1997). Výskytu 21. srpna předcházela silná bouřka, která mohla táhnoucí ptáky donutit zastavit se na lokalitě. Vavřínecký rybník leží 2,5 km od města Uhlířské Janovice ve středních Čechách. Rozlohou 84 ha je největším rybníkem na okrese Kutná Hora a je zasazen v mírně zvlněné otevřené krajíně. Rybník nemá téměř žádné litorální porosty, ale díky své poloze je významnou tahovou zastávkou pro řadu druhů ptáků vázaných na vodní plochy.

Souhrn

Článek popisuje neobvykle početný výskyt potápek rudokrké (*Podiceps grisegena*) na Vavříneckém rybníku (okres Kutná Hora). Dne 22. srpna 2005 bylo na uvedené lokalitě pozorováno hejno 21 nedospělých exemplářů tohoto druhu, následující den bylo přítomno ještě 15 ex. Jedná se o nejvyšší počet jedinců zaznamenaný pro tento druh na území České republiky. K tomuto výjimečnému pozorování došlo zřejmě díky silné bouřce dne 21. srpna, která mohla táhnoucí ptáky donutit zastavit na lokalitě.

Summary

Here we describe an unusual occurrence of the Red-necked Grebe (*Podiceps grisegena*) on Vavřínecký fishpond (Kutná Hora district, Central Bohemia, altitude 385 m, 49°54'N 15°03' E; 84 ha fishpond with nearly no reeds). On 22nd August 2005, we recorded 21 juvenile individuals of this species. Birds stayed until 23.8., when we observed 15 individuals. This is the highest recorded number of contemporary observed individuals for this species in the Czech Republic. The stopover was probably influenced by a severe storm one day before, which might have forced birds to stay.

Literatura

- BEJČEK K., ŠTASTNÝ K. & HUDEC K. 1995: Atlas zimního rozšíření ptáků v České republice 1982–1985. *H&H, Jinočany*.
- CEPÁK J. & MUŠIL P. 1997: Výskyt a rozšíření potápky rudokrké (*Podiceps grisegena*) v České republice v 80. a 90. letech. *Sylvia* 33: 1–11.

ISBN 978-80-86046-95-2